Wereld van Filantropie

Ruben Koekoek

‘Groei pooled funding vereist cultuuromslag’

Door Annemieke Diekman
19-11-2026

Vermogensfondsen *Interview*

Deze week verscheen het onderzoeksrapport ‘Samen verder, de belofte van pooled finance’. Drie vragen aan Ruben Koekoek, managing director van Social Finance NL, over de moeizame weg van het bundelen van filantropisch geld.

Speelt onwetendheid onder fondsen pooled funding parten?

Koekoek: ‘In Nederland wordt veel gesproken over *pooled funding*, maar er wordt nog vrij weinig mee gedaan, afgezien van een aantal kleine initiatieven. Tijdens het onderzoek en de interviews merkten wij dat er gebrek was aan een gezamenlijk idee. Ook heerste er onduidelijkheid over de inhoud, het hoe, het waarom en wanneer van pooled funding, waardoor fondsen nog huiverig zijn. Met een duidelijke definitie, een afwegingskader en een onderscheid tussen vijf verschillende manieren van gezamenlijk geld geven, willen wij met dit onderzoek fondsen op weg helpen richting het bundelen van filantropisch geld.’

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/groei-pooled-funding-vereist-cultuuromslag
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

‘Zo kun je bijvoorbeeld geld bij elkaar zetten om kosten te besparen en zo efficiënter geld te geven, een zogenoemd *no-hassle fund*. Maar je hebt ook een vorm met een externe hosting partij, die met gezamenlijk geld een nieuw ecosysteem bouwt, van waaruit je echt kunt investeren in bijvoorbeeld een lobby voor het oplossen van een maatschappelijke opgave. Ook zijn er fondsen die door heel veel geld bij elkaar te trekken, een groot gezamenlijk probleem kunnen oplossen en beëindigen.’

‘Pooled funding is ook in Nederland echt nodig om grote maatschappelijke opgaven, zoals dakloosheid, armoede en gezondheid, sneller te kunnen tackelen. Het kan er ook voor zorgen dat minder zichtbare of meer risicovolle projecten toch kunnen worden gefinancierd. Als pooled fund kun je daarnaast steviger voor de dag komen bij de overheid en aangeven dat verandering noodzakelijk is.’

Waarom kost geldstromen bundelen Nederlandse fondsen zoveel moeite?

‘Er spelen verschillende factoren, zoals besluitvorming, risico’s, veranderingsgezindheid, en de eigen doelstellingen van de fondsen. Als je als fonds bereid bent in een pooled fund te investeren, betekent dat ook dat je het geld niet zelf uitgeeft maar een andere partij dat laat doen. Dat moet wel bij je passen. Over de gezamenlijke besluitvorming bij zo’n pooled fund leven dan ook zeker vragen.’

‘Als je het gezamenlijke geld onderbrengt bij een van de deelnemende partijen of belegd bij een externe host ontkom je daar niet aan. Die partij heeft dan een wat dominantere rol, zowel naar buiten toe als bij processen intern, hoewel de besluitvorming gestoeld is op gezamenlijkheid. Dit kan problematisch zijn voor sommige fondsen, die de besluitvorming liever geheel in eigen hand houden. Het kan zeker schuren en daar moet je goed over nadenken.’

‘Door de governance bij een op te richten pooled fund meteen mee te nemen in de opzet, kun je vermijden dat daar later onenigheid over ontstaat. Dat geldt ook voor zorgen over de risico’s van gezamenlijk investeren. Risico’s die wellicht niet in het risicoprofiel van het eigen fonds passen. Maar er is vooral een cultuuromslag nodig, een andere manier van denken dan de traditionele denkwijze binnen de filantropie. Je verliest iets van je eigen zichtbaarheid en identiteit in een gezamenlijk fonds, maar de impact kan aanzienlijk groeien.’

Kan pooled funding uitgroeien tot een serieuze manier van funden?

‘We kunnen vandaag of morgen beginnen, maar als je een groot pooled fund wil opzetten moet je wel minimaal een jaar voor de voorbereiding rekenen. Fondsen, zeker vermogensfondsen, zijn flexibel om hun koers te wijzigen. Vaak laten statuten veel toe en kunnen die besturen ook statuten wijzigen als dat noodzakelijk is. Dus het is meer een omslag in denken dan dat er veel praktische bezwaren zijn.’

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/groei-pooled-funding-vereist-cultuuromslag
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

‘Een uitdaging is kleinere fondsen aan te laten haken. Zij zijn moeilijker te bereiken en soms wat minder flexibel. Ze beschikken vaak over veel geld, maar hebben er moeite mee hebben om dat geld weg te zetten wegens strakke richtlijnen. Een mooi voorbeeld van een succesvol initiatief is dat van de Haella Stichting tijdens corona. Directeur Elise Kant zag tijdens de epidemie dat voor veel mensen, onder wie ongedocumenteerden, hulp ontbrak. Zij heeft toen in heel korte tijd het kleine corona-fonds opgericht. Door het vertrouwen dat ze genoot bij andere fondsen, kwam dit snel van de grond. Ook gaven fondsen geld omdat ze het moeilijk snel kwijt konden volgens hun eigen procedures. Na corona is het fonds doorgegaan als Klein Armoedefonds en je ziet dat daar heel effectief en snel kan worden gegeven.’

‘De bereidheid van fondsen om een pooled fund op te tuigen hangt denk ik mede samen met de gevoelde noodzaak. Bij grote maatschappelijke opgaves wordt die druk wellicht wat minder gevoeld dan bij een vorm van noodhulp. Het is nu aan de filantropie zelf. Ik hoop dat de koplopers andere fondsen kunnen overtuigen dat gezamenlijk doneren aan een breder maatschappelijk doel niet alleen effectiever kan zijn, maar ook indirect kan bij dragen aan hun eigen doelen. Het zou mooi zijn als we ondanks de nu nog heersende koudwatervrees de nieuwe cultuur van pooled funding in vijf jaar neer kunnen zetten.’

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/groei-pooled-funding-vereist-cultuuromslag
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/